

САВЕЦКАЯ ВЕДАРУСЬ

ВЫДАНННЕ УСЕБЕЛАРУСКАГА ЎІЧНАЎАГА НАМІТТУ САВЕЦА!

ТРЕЦІ ГД ВЫДАННЯ.

Штодзенна газета.

№ 240 (645). Нядзеля, 29-га кастрычніка 1922г

Няхай жыве моцны саюз працы і навукі! Няхай жыве крэпасьць пра-
летарская--Беларускі Дзяржауны Університет!

Коэпасьць працярская.

Год тады назад працярскаю ру-
ково адміністрацыю быў Беларускі Дзяр-
жауны Університет.

Адміністрацыя быў дзесяць таго, каб
рабочы Беларусі, каб бядак селянін
мелі магчымасць унавоўшы ў сяля-
нікіх съвятых навукі, каб маглі загар-
гаваць тэм сваю волю, сваё ім-
еніне, сваю развалюшчыную сілу
дзесяць упартай барацьбы за камунізм.
Беларускі Університет — сым боле-
рускага рабочага, сым развалюшчы.

Гэта аго першая адзнака. Гэта
адзнака традыція, якую га-
бода захавае ён у сваіх сэрцах.

Пабудаваны ў цэнтры маладой
рабоча-селянскай Беларусі, пабудо-
ваны з матою спрынгі роскайту
разбуранага войнам і контра-разво-
юшчай краю, — малады беларускі Уні-
верситет з самага початку сваёй
історыі стаў на верны шлях.

Мешчані сувязь яго з развалюшчы-
най організацыямі:— з камуністыч-
най партыі, прафесійнымі
організацыямі рабочых, з Цэнтраль-
ным Выканіцкім Камітэтам Беларусі—
весь залог таго шпарка, а ро-
сту, які адчуваецца па кожным
кроку ўніверситетскага жыцця.

Весь сэкрэт таго цуда, што пры не-
чамерна пажвіх варунках працы,
чы адсугнінасці матэр'альных срод-
каў,— Беларускі Університет усё ж
напашаў ужо на широкі шлях, усё ж
рукой.

Гадавіна нашага університету.

Мінүт у год реальнай працы напаша-
ў ўніверситету; намі чаго крыцца,
— год пажвік, упартай працы. Нава
лабілісці имат сродкі, шмат сіл-
і энергіі.

Маладое дзяржаўство ўжо расці
на добрыя гіబе. Сым університету
было вынута ў гэту гібебу мазоль-
нікі університет забяспечыць сваю
магутнасць і сваю славу. Бяз іх
ні можа быць нашага рабоча-селя-
ніскага ўніверситету.

Хвалі Камуністичнай партыі,
хвалі Уладзіміра Савета, хвалі рэста-
ру, рукоўднікам і прафесарам уні-
верситету, які ўсе разам, сабраў-
шы свае сілы, дзеі працоўнай Бе-
ларусі і ўсаму працоўнаму люду
наш рабоча-селянскі ўніверситет.

Гісторыя ўжо ўпісала ва свае веч-
ныя стронкі год іхнай вільной
энергіі, іхнай цярпівасці, вытры-
манасці і працы.

А працаўлі ўсе, працаўлі друж-
на, слыбока веручы ў карысць сва-
іх працы. Ніхто не адмаўляўся ад
работы. Нарынка не щадзавала сваіх
работнікаў, аддаючы іх на працу
університету. Даволі ўзімь хоцьбы той
факт, што працаўлі ва ўніверситетзе
такі работнік, як т. Клюнік. Цэн-
тральны Выканіцкі Камітэт і Савет

народных Камісараў Беларусі і
Герасеват у сваіх пажвікіх багучай
працы заўжды на спускалі з вачей
університету, шукай для яго срод-
каў і візантіікі аб яго аbstак-
вавані. Рухаводзікі і прафесары
університету, часткі членіць экана-
мічнай недахваты, былі заўжды на
працы. Ад ректара да ўборничых
ад прафесара да студента—усе за-
ўжды былі на сілах частох. Ніхто
на пытава, што рабіць. Рабілі, што
што мог і як може. І год сучаснай
бодрай працы даў добрыя вынікі.

Няхай жыве наша будучына, наша
рабоча-селянскі ўніверситет.

У. Ігнатоўскі.

Няхай жыве Бела- рускі Університет.

(На ўгодкі працы).

Гадавіны адчыненія Беларускага
Університету ёсць съвята на толькі
аднае навукі—гэта съвята і Са-
вецкая ўлада ў Беларусі. Толькі
дакукучы яе стараніямі Беларусь
угадзілася мену Університет, а Уні-
верситет ужо дачакаў сваіх ўгод-
кі. Доўгі гады і дзесціхгоддзі
паркае ўлады Беларусь мусіла
застаўца базы вільнейшай навуко-
вой установы і застаўчысці без яе,
мусіла пасыльна сваіх дзяцей рэд-
кімі ядыкамі або ў Маскве, або ў
Вільні. Цэлай ж краіне, амаль
не з пятнаццацю мільёном жыхароў,
ня ўгоджвалася перад моцнымі
съвету мену альфа mater. На
уходжвалася не тану, што не зам-
ля не сустрымла бы, че запаше
перадавое таго часу грамадзянства
не пайстайлала бы яго мену! Не!
Не тану. Для крывалага самадзярж-
ца Беларусь была месяцам ліхім. Бе-
ларусь была аборотана царкою ўзлаю-
на пакорнае, цімне бываўшы, каб
на мену сілаў і магт аччыніць во-
чи аз сіве становішча—становішча
заняўчанія, брато. Беларусь мусіла
мену толькі царкоўна-приходзкімі шко-
ламі, родзілі пастаўніцікі сямінаріі,
спрос атручных іздам візантій-
ісаціяністскімі ды католізмавых
тэктатаў. Беларускі селянін, каб ха-
цеў сваім дзеткам расплодзіць во-
чи наведаніем, — оні прынуждзілі
крыцічных думак і абмансівых іх
ночы. У сваіх дзяцінках, вышынных з
таго часе сінкі, Беларускі селя-
нін знаходіў калек: яны из любіх
сібе, якія дзяцінкі працігаюць, из
любіх мові, на якіх гадавілісі,
из любіх пасасців сваім іменем
крайну, якія часткі их сарні. Царска-
га навучання хамілі помні на гэта.
Далей, каб пасасці ног выльчи-
цца, — цар не даваў праходу. Са-
мадзяржаў ведала добра, што пра-
моўшы вышынную ізволу той же
казеца беларус юнацтву бы жэбрі
свайі пастаўнікам. Самадзяржаў: ве-

Урачыстае пасяджэнне.

30-га кастрычніка а 1½ гадзіне дню ў актавай залі Беларускага
Дзяржаўнага Університету адбываецца Урачыстае пасяджэнне Савету
Університету з прычыні съветаваныя гадовага істнаванія Універ-
ситету. На павестцы дню: уступнае слова Ректара Б. Да. У. прафесара
В. І. Шчэты, акадэмічная працовая прафесара Н. М. Нікольскага на
тому «Рэлігія, як прадмет навукі», акадэмічная працовая прафесара В. М.
Баркенгейма на тэму «Сучаснае становішча чытаніні аб хімічных
алементах» і даклад прафесара С. З. Кацяребіна аз дзеўнісці Б. Да. У.
за мінулы 1921 і 22 акадэмічны год. Уважае пагубленах.

Беларускаму Університету.

Яшчэ ты малады. І толькі год адзін
У тваіх сыцінах хвалюеца жыццё:
Гартуе тут навукай пачуцьцё
І гораду дзіця і вёскі беднай сын.
Ты дзіверы адчыні прасторныя для тых,
Каму навукі шлях зачынен быў здаўна.
Цяпер красуецца навукі збажына
Для іх у тваім съвятое ад съвятых.
Няхай жа шырыца навукі твой загон,
Няхай нясе вялікі свой прыплод
У наш ѿмны край і съветліць наш народ.
Прайдуць гады. Магутныя дары
Твае пажнє, пажнє з пашанай ён.
Пад зыкі музыкі, пад гуслямі родных звон
З дзівярэй тваіх павыйдуць песьніры.
Прарокі і тварцы навукі, пачуцьця,
Як вышлі з съцен краёу суседніх нам.
Дык ты ж жыві, навукі вольны храм,
Для лепшых дзён народнага жыцця!

А. Гурло.

дала гэта добра і ўшарты аднікава-
лася ад пабудовы ўніверситету на
Беларусі. Лепш было трывалы віро-
ды ў ізволі эканамічнай, наўтыч-
най і памыкальнай, калі гэта ві-
роды заставалася цінными.

Толькі сьмерць старога ладу пры-
несла Беларусі, як і ўсё Fasce,
пойнае візантійці. Толькі магут-
на сіла гнезу працоўных грамадаў
разбізілі сікавымі скрэны аз прыго-
ну. І толькі тады, калі Беларусь
стала Савецкай, яна стала пази-
ваць съвят і самую сабе.

Абурміца праца гэта пазнані-
я, — Беларусь дачакала ўніверситету.

Толькі ж высыпі з іх іх
траба з арадзіці краі і пра-
цоўніх народ, каб съядома зраўні-
ти з іншымі—другімі краімі.

Савецкая ўлада добра разумес-

шы што знача людская засвета.

І разумеючы гэта, пакладае ўсе патугі

на яе палырэньне.

Беларускі ўніверситет мае ве-
ликое заданне: дзялкіць пра-
гадайком вышынную засвету у
краі. Но яго ўсклада Савецкая
Улада Беларусі ганорную пази-
нічніць—даць Беларускім распушчані-
мі творчую, чынную працоўную бела-
русскую ініцыятыцыю. Проз Белару-
сі Університет мусіць працель-
най арміі малады сіла, прыпа-
раўленай с працы і сваім сір-
біцтвам, адзінства арміі малады сіла,

хват гэтых сіл!

Пад напорам развалюшчы траччан-
і леміца ўсё стары ўстоі жыц-
ця. Новы ідэі нагальна рэуща да
ажыццяўленія. Выхвалены з пры-
гону драй патрабуе съведомых
навуковых сіл. Трэба замоўляць
новы вольны савецкі лад, траба за-
браліць заваёвы работнікаў-селян-
скай развалюшчы. А гэта можна толь-
кі праз культуру... Беларускі Уні-
верситет прымавае яе пашыраць. Ён
прызначае служыць арадзіцію Са-
вецкай Беларусі і араджэнню Бе-
ларускай работнікаў-селянскай куль-
туры.

У радиаслоўнай сіле Беларускі
Університет мае бліжэйшыя сілі
выхваленія беларускі національ-
на-культурны рух. Правадліві яго
сілы вёсёлі і майстэрны, не адзін
камень палажыць на яго падмуркі.
Яны з грунт падгаваць пад гэты
падмурок. Весь чын ўгоды Бела-
русскага Університету—сілы разам і
съвята адзінства Беларускай куль-
туры.

Савецкія пасяджэнні ўніверситету
з'яўляюцца беларускімі сіламі
выхваленія беларускі національ-
на-культурны рух. Правадліві яго
сілы вёсёлі і майстэрны, не адзін
камень палажыць на яго падмуркі.
Яны з грунт падгаваць пад гэты
падмурок. Весь чын ўгоды Бела-
русскага Університету—сілы разам і
съвята адзінства Беларускай куль-
туры. Наберуночка, на пасобіла
радзіць Беларускі Університет, каб
расціць іх і працігаюць яго тра-
міністры. Новы сілі працы Беларускага
Університету—сілы ўзімь гэтага

З. Нікольскі.

